

Wat leuk! B1

Les 2: Weer wat geleerd!

CD 1, Track 7

1 Vandaag gaan we het hebben over ...

- On behalf of the European Commission it is my great pleasure to welcome you all to the conference on the European education programs. After lunch time we will learn about the Belgian school system but now our subject of interest will be the school system of the Netherlands. Ladies and gentlemen, please welcome Miss Ilja de Korte. She will explain the ins and outs of the Dutch school system. Miss De Korte?
- ◆ Thank you. Goedemorgen dames en heren, hartelijk welkom. Wat fijn dat u in zo groten getale bent gekomen. Het onderwerp van vanochtend, u hoorde het al, is het schoolsysteem in Nederland. Ten eerste zal ik u een globaal overzicht geven van de opbouw van het Nederlandse systeem. Daarna zullen we dieper ingaan op de afzonderlijke delen van het systeem. Het derde punt dat ik zal bespreken is de doorstroommogelijkheid die het Nederlandse schoolsysteem biedt. Vervolgens wil ik met u de positieve en negatieve aspecten bekijken. Ten slotte krijgt u gelegenheid vragen te stellen en ik hoop dat er een levendige discussie zal ontstaan.

Allereerst dus het schoolsysteem in zijn geheel. Hier ziet u hoe het systeem is ingedeeld. De Nederlandse kinderen zijn leerplichtig vanaf hun vijfde levensjaar, maar verreweg de meesten gaan op hun vierde naar de basisschool. Het kind start in groep 1 en verlaat de basisschool na groep 8, dus ongeveer op twaalfjarige leeftijd. In groep 8 krijgt de leerling de CITO-eindtoets. Deze toets geeft een indicatie naar welk schooltype van het voortgezet onderwijs, of "middelbare school" zoals het door de meesten wordt genoemd, het kind na groep 8 kan gaan. Trouwens, na de lagere school spreken we niet meer over groepen, maar over klassen en de telling begint opnieuw, dus bij klas 1. Goed, de keuze kan gemaakt worden uit 3 niveaus: VWO, HAVO en VMBO.

Laten we met de eerste beginnen: het VWO. Deze zesjarige opleiding bereidt de scholieren voor op een studie aan de universiteit. Het middelste niveau, HAVO, duurt vijf jaar. Na de HAVO kan een leerling doorgaan naar het Hoger Beroepsonderwijs, meestal de Hogeschool genoemd. Het laagste niveau biedt het VMBO. Hierna kan de scholier verder naar het Middelbaar Beroepsonderwijs, MBO genoemd. Volgt een scholier echter het VMBO op het hoogste theoretische niveau (er zijn nl. vier leerwegen, van praktisch naar theoretisch, maar daarover straks meer), kan hij er ook voor kiezen niet door te stromen naar het MBO maar naar de HAVO.

Dat is dan ook het volgende punt waar ik het over wilde hebben: de doorstroommogelijkheden in het Nederlandse schoolsysteem. Zoals ik al zei, kan dus een scholier van het hoogste niveau van de VMBO doorstromen naar de HAVO. Normaal gesproken gebeurt dit als de leerling zijn eindexamen VMBO heeft gehaald, dus in klas 4. Voldoet hij voor wat betreft zijn cijfers aan de eisen, kan hij het volgende schooljaar in klas 4 van de HAVO verder gaan. Mocht een HAVO-scholier de ambitie hebben na het eindexamen door te stromen naar het VWO, dan kan dat. Hij komt dan van HAVO 5 in VWO 5. Zo, u heeft nu een

globaal overzicht van het Nederlandse schoolsysteem. Ik zou nu graag willen ingaan op de afzonderlijke schooltypes, te beginnen met het VWO. Binnen het VWO heb je vier verschillende profielen, dat zijn richtingen die je voor je vakkenpakket kiest, bijvoorbeeld eerder technisch of meer cultureel. Laten we eens gedetailleerder gaan kijken naar ...

... maar dat lijkt me nu dan verder ook wel duidelijk. Ten slotte wil ik graag ingaan op de negatieve en positieve aspecten van het Nederlandse systeem. Positief is in ieder geval het feit dat Nederland niet slecht scoort bij internationale tests zoals PISA. Wat door Nederlanders vaak als negatief wordt ervaren, is het feit dat de scholieren op vrij jonge leeftijd al gedetailleerd moeten kiezen. Gaat een kind naar het VMBO moet het al vroeg kiezen voor een bepaalde leerweg en legt daarmee al zijn verdere schoolloopbaan vast. En toch ... als je het systeem vergelijkt met bijvoorbeeld dat van Duitsland, waar de leerlingen veel vroeger naar de middelbare school gaan en hiermee al op tienjarige leeftijd hun weg vastleggen, biedt het Nederlandse systeem meer vrijheid en meer keuzemogelijkheden. Een ander punt is de kwaliteit van de lerarenopleiding waarover in de afgelopen jaren veel discussies ...

... in vergelijking met Europa dus vrij goed. Afsluitend zou ik willen zeggen dat we het in Nederland toch wel aardig doen. We hebben niet het beste systeem, maar de aansluiting op de vervolgopleiding of op de praktijk blijkt nog lang niet zo slecht te zijn. Ik wil u van harte bedanken voor uw belangstelling tot zover. We zullen tien minuten pauzeren en na de pauze een discussieronde starten.

Wat leuk! B1

Les 2: Weer wat geleerd!

CD 1, Track 8

4 Ik wist dat het ging lukken!

- Luisteraars, hartelijk welkom. Vandaag in de serie "Ongewone carrières" gaan we het hebben over de loopbaan van Janice van Sloten. Janice, wat is er zo ongewoon aan jouw carrière?
- ◇ Nou ja, waarschijnlijk is het ongewoon om zo succesvol te zijn terwijl ik toch geen diploma op zak heb. Ik ben van de HAVO gegaan omdat ik echt het gevoel had, dat ik daar niets leerde wat me interesseerde. Ik ben gewoon gegaan.
- Wist je al wel wat je wilde gaan doen?
- ◇ Ja, de wijde wereld in. Dat was het enige doel. Mijn aardrijkskundeleraar had me geïnspireerd. Ik wilde die landen uit de boeken met eigen ogen zien. En weg van regels, van repetities op school, van saaie leraren en huiswerk. En ik wist zeker dat het ging lukken.
- Was dat ook zo?
- ◇ Ja. Ik heb overal en nergens baantjes gehad. Echt van alles gedaan. En als ik genoeg geld had, dan deed ik mijn rugzak weer op en ging weer verder. Ik heb zoveel gezien, zoveel meegemaakt. Het was echt niet altijd makkelijk. Maar daar leer je alleen maar van.
- Wat dan? Wat heb je geleerd?
- ◇ Te vechten voor mezelf. Te geloven in mezelf en daardoor weet ik wat ik kan en wat ik wil, maar ook wat ik niet wil. Ik wil verantwoordelijk zijn voor mezelf en niet afhankelijk van iemand anders. En als ik overtuigd ben van iets, dan doe ik dat. Dat kost heel veel energie, maar als je zo gemotiveerd bent en overtuigd bent van je plan, dan lukt dat ook. Zo heb ik op mijn reizen als hobby vaak sieraden gemaakt. De mensen vonden ze mooi. Dus kon ik ze verkopen. En toen ik terugkwam in Nederland ben ik daarmee professioneel verder gegaan. Ik begreep dat websites belangrijk waren, maar had daar echt helemaal geen verstand van. Dus heb ik een thuiscursus gedaan, in mijn vrije tijd. En toen mijn online zaak begon te lopen, tja, toen bleek dat ik toch echt ook moest gaan boekhouden. Goed, maar weer een thuiscursusje boekhouden dan. En zo heb ik dus heel doelgericht geleerd. Ik heb nu personeel en een zeer goed lopend bedrijf. Trouwens, ik leer nog iedere dag zoveel. Je bent nooit te oud om te leren, maar je moet er wel voor open staan.
- Wat voor tips kun je de luisteraars geven?
- ◇ Doe iets waarin je gelooft en wat bij je past. Maar ga er dan ook helemaal voor. Het betekent echt hard werken, maar als je iets doet, wat je leuk vindt, dan kun je het ook. En blijf natuurlijk wel realistisch!
- Wat is de waardevolste tip voor jou geweest?
- ◇ "Volg je hart", dat zei mijn moeder altijd. "Als je iets niet kunt, zoek dan iemand die dat voor je doet of je erbij helpt", dat zei mijn pragmatische vader. En ik kan er zelf ook nog de tip bij geven: als je iets niet kunt, dan kun je proberen het te leren, als je dat echt wilt.
- Beste luisteraars, nu bent u aan de beurt. Heeft u vragen aan Janice of wilt u op haar reageren, dan kunt u dat nu doen. We gaan er even uit voor het nieuws en zijn zo weer bij u terug.

Wat leuk! B1

Les 2: Weer wat geleerd!

CD 1, Track 9

Leuk. Luisteren!

- Goedenavond dames en heren. Als rector van het Rijncollege heet ik u van harte welkom op de bijeenkomst "Diploma op zak. En dan?". Fijn dat u in zo groten getale bent gekomen. Uw zoon of dochter doet binnenkort eindexamen en staat voor de moeilijke keuze wat hij of zij na het eindexamen gaat doen. Sommigen zullen even genoeg hebben van school en kiezen voor een jaartje buitenland. Wat ook prima is, daar worden ze beslist wijzer van. Maar ook daarna blijft de vraag: en dan? Vanavond zullen we ingaan op de opleidingsmogelijkheden die uw kind na deze school heeft en hoe u het bij deze keuze goed kunt begeleiden.

Deze informatie-avond is in drie delen ingedeeld. Ik zal het eerste deel voor mijn rekening nemen, namelijk het algemene deel over kiezen en voornamelijk over de rol die u als ouder of verzorger van de schoolverlatende jeugd speelt. Dit algemene deel zal afgesloten worden met een vragenronde. Stelt u gerust uw vragen! Vervolgens neemt de decaan het van mij over. De decaan, de heer Terbije, begeleidt de kinderen hier op school bij hun studiekeuze. Hij beschikt naast een kamer vol met informatiemateriaal over jarenlange ervaring, waarover hij u zeker straks meer zal vertellen. Hierna volgt een pauze van een half uur. Na de pauze wordt u ingedeeld naar schooltype van uw kind. Op de borden bij de uitgang van de aula vindt u waar u als ouder van een VWO-, HAVO- of VMBO-leerling naartoe moet gaan. Hier krijgt u meer gedetailleerde informatie van de docenten over de aansluitingsmogelijkheden voor wat betreft de vervolgopleidingen.

Maar nu eerst het algemene deel over kiezen. Het aanbod aan vervolgopleidingen is immens. Wist u dat 33 procent van de studenten in het eerste jaar van studie wisselt of stopt met de studie? U ziet, een goede keuze is belangrijk. Wat zijn de belangrijkste punten bij de keuze van een vervolgstudie? Bovenaan staan de ervaringen die anderen hebben met baan en studie. U, beste ouders, speelt daarin een zeer belangrijke rol. Op de tweede plaats staan de verhalen, dat kunnen ook gerust alleen maar roddels zijn, die de scholieren van anderen over opleidingen horen. Pas op de derde plaats komt de feitelijke informatie over de vervolgopleiding. Laten we eens stilstaan bij de rol van de ouders. 52 % van de eerstejaars studenten zegt de studie te hebben gekozen op grond van argumenten of ervaringen van hun ouders. Neemt u uw rol daarom zeer serieus. Ga het gesprek aan met uw kind. U kent uw kind het beste. Waarvoor heeft het belangstelling? Wat past bij uw kind? Hoe is uw kind? Probeer structuur aan te brengen in de overwegingen. Is het geïnteresseerd in techniek, of eerder sociaal georiënteerd? Praktisch ingesteld, of meer gericht op theorie? Laat uw kind op basis daarvan een overzicht maken. Zo brengt u samen met het kind structuur aan in de wirwar van de vele mogelijkheden. Vervolgens kan het kind een voorselectie maken. Dit is de fase waarin gegevens over de studiemogelijkheden moeten worden verzameld. Hierbij moet u ook rekening houden met de open dagen van de vervolgopleidingen.

Het zal zeker niet makkelijk zijn. Uw kind is nog volop in ontwikkeling en staat voor een heel belangrijke keuze. Ik hoop dat u er samen met uw kind uitkomt. Mocht u daarbij hulp nodig hebben, staan wij natuurlijk altijd voor uw klaar. De heer Terbije is de aangewezen persoon hiervoor, maar dat zal hij u na onze vragenronde zelf verklaren. En daarmee zijn we bij het laatste punt op mijn agenda aangekomen: de vragenronde. Heeft u nog vragen? Ja, u heeft een vraag?

- ◇ Ja, ik zou graag willen weten wanneer ik mijn dochter voor haar vervolgopleiding moet aanmelden.